

DAGNY

TIDNING FÖR
SVENSKA
KVINNORÖRELSEN

UTGIFVEN GENOM FREDRIKA-BREMER-FÖRBUNDET AF FÖRENINGEN DAGNY

Nr 23.

Stockholm den 9 Juni 1910.

3:e årg.

Prenumerationspris: 1/4 år... kr. 4: 50 1/2 år... kr. 2: 50 3/4 " " " 3: 50 1 " " " 1: 25 Lösnummer 10 öre. Prenumeration sker såväl i landsorten som i Stockholm å närmaste postanstalt eller bokhandel.	Redaktion: Mästersamuelsgatan 51, en tr. Telefoner: Allm. 63 53. Riks- 122 85. — Utgifningstid hvarje torsdag.	Redaktör o. ansvarig utgivare: ELLEN KLEMAN. Mottagningstid: kl. 11—12. — Sthlm 1910, F. Englund's Boktr.	Expedition och Annonsskontor: Mästersamuelsgatan 51, en tr. — Post- och telegrafadress: DAGNY, Stockholm.	Annonnspris: 15 öre per mm. Enkel spaltbredd 50 mm. Marginalannons under texten 15 mm:s höjd per gång 10: — Rabatt: 5 ggr 5 %, 10 ggr 10 %, 20 ggr 20 %, 50 ggr 25 %. Annonns bör vara inlämnad senast måndag f. m.
---	---	---	---	---

Systrarna Lindberg.

En fabrik startad af kvinnor.

INTERIÖR FRÅN FABRIKEN.

Det vill naturligtvis en framåtgående industristads af-färsatmosfär till för att ingifva en kvinna idén att starta en fabrik. I andra städer och på andra orter nöjer hon sig, om hon nu är särskildt danad att träda i Merkurii tjänst, med en högre kontorsplats eller en egen affär.

Fröken Hanna Lindberg hade kommit så långt att hon hade egen modeaffär — och den gaf henne smak på mera. "Hvarför", resonerade hon praktiskt och patrio-

tiskt, "hvarför skall så mycket svenskt guld rinna bort i de utländska hattfabrikörernas fickor? Hvarför kunna inte vi svenskar själfva förse den svenska marknaden med hatter."

Hon delgaf sina båda systrar planen, den gillades: de skulle försöka anlägga en kombinerad strå- och filthattfabrik i födelsestaden Örebro. Men därtill fordrades praktisk kunskap i yrket, och de då existerande svenska fabriker i branschen lärde inte ut något till en blifvande konkurrent!

Då satte fröken Hanna, som af systrarna utvaldes att lära yrkets praktiska sida, in annons i tyska tidningar och fick långt om länge svar: en hattmaskinsfirma lofvade att introducera henne i en tysk hattfabrik, om hon förband sig att sedan taga de erforderliga maskinerna från firman. Hon accepterade förslaget och blef rekommenderad till en fabrik nära Dresden. Där stannade hon, tills det nödvändiga var inlärdt, och återvände så till Örebro, där systrarna i all anspråkslöshet började en fabrik. Det var för tolf år sedan.

Först voro där bara fyra maskiner och sex arbeterskor, och lokalen var af enklaste slag, men långsamt och säkert arbetade sig fabriken upp ur sin obemärkthet och nu sysselsätter den inte mindre än sextio arbetare af båda könen, och bara för flätsyningen fordras tjugo maskiner. Och fabriken står på egen tomt, och det är inom egna

L. (G) Lindberg

väggar, som alla lokaler, däri inberäknadt systrarnas hem, äro inrymda.

Med största intresse följer man fröken Hanna Lindberg genom alla faserna för en hatts vardande. Först till flätlagret, där packor och balar med olikfärgadt och olikflätadt innehåll imponera. Det mesta kommer direkt från Japan och Kina. Och man förstår, att svensk halmflätning inte har någon vidare framtid för sig, då en hel bundt flätor från de snedögdas land inte betingar mer än 40 öre, däri inberäknadt frakt och mellanhänder! Äfven från Italien stamma flätor och från England, Tyskland och Schweiz. Ja till och med från vårt eget land. I vissa delar af mellersta Sverige sysselsätter sig nämligen befolkningen med halmflätning som hemslöjd, och hvad de tillverka får afsättning, då hattfabrikerna alltid köpa det. Men att det därur ej kan blomstra upp en ny inkomstkälla är själfklart!

I nästa sal sy arbeterskorna med susande fart hattarna, brätte för sig och kulle för sig, som dagens mod fordrar. De arbeta vid elektriska maskiner, af hvilka hvarje betingar ett pris af 800 kr. En skicklig arbeterska syr ända till fyrtio hattar om dagen, och per styck erhåller hon mellan 10 och 20 öre. Gifter hon sig, lämnas henne en maskin och så mycket arbete hon hinner med, man är på allt sätt mån om att behålla en duktig och van arbeterska.

I sal n:r 3 styvas hattarna med lim, i nästa torkas de vid hög temperatur för att i den därpå följande immas upp och formas. Dessa formar äro af järn, och hvar fason fordrar sin form, hvilken kostar omkr. 40 kr. pr styck och blott tillverkas i trakten af Dresden. Man kan då förstå hur liten glädje hattfabrikanterna ha af de sista årens mod, som så ofta skifta utseende, ty alla former bli värdelösa när en säsong gått!

Efter formning pressas hatten, och först därefter sys kullen på. Sedan monteras de eller skickas omonterade land och rike omkring.

En hattfabrik fordrar, liksom en stor hattaffär, att ägaren gör utländska resor två gånger årligen. Men som tillverkningen, först af formar och sedan af hattar, tar dryg tid, och hattarna ju måste vara färdiga just då den nya säsongen börjar, så sker det märkvärdiga att man gör stråhattarna i oktober och filthattarna vid mid-sommar! Och sedan måste ju varan ut i marknaden.

Till det ändamålet använder sig fabriken numera af fyra kvinnliga handelsresande — och beställningarna inflyta rikligare nu, då Evas tungor ha pratat för varan! "Men", säger fröken Lindberg och ger den kvinnliga själfkänslan en liten dusch, "saken är nog den, att vi fått tag på särskildt duktiga kvinnliga handelsresande. I stort sedt lämpar sig nog mannen bättre för den befattningen!"

Chanteclair.

Sprid Dagny!

Juvel- Guld- & Emaljarbeten
DAVID ANDERSEN & Comp.
 Hofjuvelerare.
 4 Fredsgatan 4.

Gift kvinnas äganderätt.

Man må hoppas att i den mån kvinnorna få något som helst inflytande på vår lagstiftning bestämmelserna om "gift kvinnas äganderätt" komma att högst väsentligt förändras. Frågan om mannens och hustruns gemensamma ekonomi lämnar nämligen, med hänsyn till hustruns intressen, mycket öfrigt att önska.

Flertalet äktenskap ingås visserligen med de ljusa och vackraste förhoppningar för framtiden, och de unga makarna tänka alldeles icke på att något sådant som motsatta åsikter i ekonomiska frågor kunna komma att grumla deras framtida lycka.

Så småningom komma de emellertid under fund med att trots den innerliga tillgifvenhet de hysa för hvarandra de dock i grund och botten äro mycket olika. Detta kan bero dels på medfödda anlag och böjelser, dels på olika uppfostran och vanor före äktenskapet. Den ena af makarna kan t. ex. vara sparsam under det den andra är slösaktig o. s. v. Här, i de båda makarnas olika individualitet, är det väl väl ha att söka orsaken till att så många äktenskap icke blifvit hvad de från början lofvade.

Det torde icke vara för djärft att redan nu beteckna hustruns absoluta beroende af mannens godtycke, som något otidsenligt, hvilket icke passar vår tids kvinnor, hvilka, redan på grund af sin uppfostran, förstå penningens värde långt bättre än t. ex. våra mormödrar.

Så mycket mera förödmjukande bör det då vara för hustrun, att i de fall, då hon ber om pennningar "för egen del", denna anhållan oftast måste vara åtföljd af en förklaring öfver "till hvad de skola användas".

Med någon eftertanke framgår också tydligt det orimliga uti att hustrun — hur vuxen hon än är öfrigt är sitt kall som maka och mor — i de flesta fall i ekonomiskt hänseende är likställd med sina egna omvända barn.

Det talas ofta, och med rätta, om att kvinnans naturliga verksamhetsfält är hemmet, men under det att den ogifta kvinnan alltmer lyckats skaffa sig en oberoende ställning, hålles den gifta kvinnan fortfarande kvar i en fullkomligt beroende, hvilket kan blifva ödesdigert nog för familjen i händelse af mannens död, då hustrun kanske under svåra ekonomiska förhållanden måste sörja för sig själf och barnen. Ockant med affärer, måste hon så taga allt em hand. Hade hon tidigare satts in i förhållandena, hade hon kanske kunnat göra besparingar, och på ett keit annat sätt varit beredd att möta de dåliga tiderna.

I en tid då den ogifta kvinnans arbete alltmer börjar värderas efter samma måttstock som mannens, borde den åsikten få göra sig gällande, att en annan värdesättning af husmoderns arbete är önskvärd än blott och bart att hon blir "försörjd". Detta begrepp tydes som bekant i hvarje enskildt fall på ett ytterligt godtyckligt sätt. Den ene mannen anser sig icke ha

Lisa Rosenströms Eftr. **KAPPAFFÄR**
 49 VÄSTERLÅNGGATAN 49
 Stort lager af Kappor, Promenaddräkter samt lösa Kjolar.
OBS! Billiga priser.

uppfyllt denna sin moraliska plikt med mindre än att han — måhända med stora pekuniära uppoffringar — skaffat sin hustru en lifränta, under det att den andre gifter sig, därför att det är "billigare att ha en hustru än en tjänarinna".

De förbättringar, hvilka på senare tiden blifvit gjorda beträffande "gift kvinnas äganderätt", äro 1874 års lagändring, hvarigenom förvaltningsrätt öfver enskild egendom genom äktenskapsförord kan förbehållas hustrun och hustrun fick rätt råda öfver sin arbetsförtjänst, samt 1898 års, hvarigenom lands- och stadsfastighet likställdes i fråga om bestämmelserna om enskild egendom, formerna för boskillnads erhållande underlättades samt de regler, efter hvilka markarnas gemensamma eller enskilda egendom skall svara för de olika skulder mannen eller hustrun eller båda gemensamt gjort, reformerades i för hustrun gynnsammare riktning.

Hvad som här fattas är tydligen en bestämmelse, som tillerkänner hustrun rätt att för egen del förfoga öfver något af mannens inkomster — t. ex. 10 % af desamma — hvilket väl ungefär motsvarar det belopp, hvaröfver hon borde få disponera för sitt rent personliga behof af kläder, nöjen samt för att göra besparingar.

Den jämlikhet en sådan fördelning skulle medföra erkännes redan nu af lagen, som ger hustrun giftorätt, d. v. s. rätt till halfva boet, och hvaraf en följd blir att barn taga arf efter far och efter mor. Dessa arfsmedel representeras emellertid ofta af tillgångar, om hvilka modern under sin lifstid haft en mycket oklar föreställning och kanske ingen dispositionsrätt.

Må hustrun därför snart erhålla den själfständighet i ekonomiskt hänseende, som hon nu afundas sina själförsörjande medsysstrar! Då skola dessa icke, i samma utsträckning som nu, trängas på arbetsmarknaden under en konkurrens, som kan blifva lika ödesdiger för alla.

Detta är också ett af medlen att söka förekomma den sänkning af äktenskapsfrekvensen, som på senare tiden väckt så mycken oro.

B. Roos.

Ty en är, som sakta kommer gångandes genom tiden, allt ifrån begynnelsen af världens historia. Blodiga åldrar, glänsande, granna tidevarf äro blott olika gemak, genom hvilka hon framgår tyst, stilla, allt mer klarnande ur skymmande höljen, ända till denna tid, vid hvars tröskel hon nu står, betraktad af många med förtjusning, af många med bäfvan. Och frågas det, hvilken är denna gestalt, inför hvilken tronerna vackla, kronorna affalla, all jordisk purpur bleknar, så blir svaret:

Mänskan!

Fredrika Bremer («Hemmen i den nya världen»).

Östbergiska motionen inför riksdagen.

Riksdagens båda kammrar ha vid behandlingen af den nya bevillningsförordningen stannat i olika beslut angående den de gifta kvinnornas kommunala rösträtt så starkt berörande Östbergiska motionen. Andra kammaren, med full uppfattning af det lika oriktiga som ovärdiga af att återtaga en rättighet, som för två år sedan beviljats kvinnorna, afslog utan votering den föreliggande motionen, Första kammaren biföll däremot, likaledes utan votering, det af hr Ljungberg i anslutning till Östbergiska motionen väckta yrkandet att taxerbar inkomst ej finge understiga 100 kr. Finansministern, som redan i Andra kammaren hade talat emot den Östbergiska motionen, höll i Första kammaren samma anförande samt hemställde, i det han uttalade vissa betänkligheter mot hr Ljungbergs förslag, att de af K. M:t föreslagna bestämmelserna i detta afseende måtte antagas.

Finansministerns uttalande, pressens så godt som enhälliga ogillande af en inskränkning i redan beviljade rättigheter, kvinnornas egna protester hindrade emellertid icke Första kammaren att antaga ett förslag, som utgör en direkt korrigerings af ett kammarrens så pass nyligen fattade beslut. Återstår nu att se huru den gemensamma omröstningen utfaller, troligen har den redan försiggått, när detta läses. Det är då att hoppas, att riksdagen i sin helhet förmått afvända ett beslut, som, samtidigt det på ett kännbart sätt drabbar kvinnorna, är riksdagen ovärdigt, emedan det oförtydligt visar antingen en beklagligt vacklande hållning inom densamma eller också ett klandervärdt förbiseende af de frågors innebörd, i hvilka riksdagen har att fatta afgörande.

Från världens rösträttsfält.

Le Journal des Femmes vänder sig till dem som redan äro inne i saken och behöver därför icke övertyga dem. Dess uppgift är att upplysa dem, erbjuda dem tillfälle att bilda sig omdömen eller befästa dessa genom att framlägga de riktigaste och de mest vederhäftiga berättelser om händelsernas förlopp." Med dessa reflexioner inleder tidningen sin utförliga redogörelse, omfattande hela majnumret, för de den 8 maj afslutade valen till deputeradekammaren i Frankrike, därvid kvinnor uppställt sig som kandidater i åtskilliga arrondissement i Paris och på ett par ställen i landsorten. Så i Toulouse, där M:lle Arria Ly i en eldfull proklamation erbjuder medborgarne i Toulouse att "säga ifrån, om de vilja vara söner, bröder, makar och fäder till slafvar eller till fria varelser som de själfva". I vissa organ af t. ex. den engelska kvinnopressen har gifvetvis starkt betonats det energis-

HASSELBACKENS

blandning rekommenderas som ett utmärkt godt delikatesskaffe.

Plantage-Kaffebränneriet,

Humlegårdsgatan 20 - Stockholm.

Rikst. 36 68.

Allm. 54 41.

ka hos den lilla franska truppen suffragister, medan andra förhållit sig blott refererande. Och landsföreningen i Frankrike i sin redogörelse till Jus Suffragii nämner icke ett ord om de kvinnliga kandidaterna. Ty kvinnorna i Frankrike äga som bekant hvarken valrätt eller valbarhet, utan det hela var blott en demonstration. Men en demonstration, som på vissa håll ansågs lämplig och nyttig för att vänja människor vid att tänka sig kvinnor som väljare och valbara.

Invänjandet torde dock ha mött vanskligheter — som hvarje ny tanke möter i vanans värld — att döma af de tillmälen som ägnats rösträttskvinnorna: "megäror, dårar, ursinniga", ja värre ändå. Och Madame Marguerite Durand, som rönt stor uppmärksamhet och gjorde lycka som talarinna, såg sig dock emellanåt omgifven af en "tjutande, vildsint" hop. Isynnerhet den dag, då hon bredvid sig på tribunen framförde den "idiot eller hans vederlike, som kassationsdomstolen vägrat stryka från vallängden." Det måste ju också onekligen ha tett sig något upprörande för känslorna!

Det var egentligen 4 stycken kvinnor, som bedrefvo valkampanjen intensivt och höllo offentliga föredrag — M:lle Pelletier, jur. doktor, M:mes Marguerite Durand, grundläggarrinna af den nedlagda kvinnotidningen *La Fronde*, de Maguerie och Hubertine Auclert. Därvid måste dock nämnas, att M:me Auclert, som är social-demokrat, uttryckligen omtalar, att hon rönt många bevis på uppmuntran och gillande. Och angående demonstrationens resultat, så har *L'Intransigeant* för den 28 april tillkännagifvit följande röstetal för de respektive 4 damerna 349, 403, 503, 590. M:lle Arria Ly i Toulouse erhöll 511 röster. Dock påstås det att M:me Durand offentligt ämnar protestera mot tidningens uppgift, alldenstund hon fått ett betydligt mindre antal röster. "Det är ett alldeles nytt sätt", tillägger den som berättar detta, "men kommer utan tvifvel att göra sig bra som propaganda."

Sedan valen af de 597 deputerade afslutats, ha kvinnorna räknat efter hvilka af dessa de kunna anse som sina vänner. Det är då först och främst de kvarstående af den förening för "*Les Droits de la Femme*" som bildades af François Carnot, 53 stycken, och sedan de förenade socialisternas grupp, 64 till antalet. Med den klara, praktiska blick för det möjliga, som fransmännen äga, säga kvinnorna nu, att deras första omsorg skall vara den att se till, om det icke af deras vänner ur olika partier kan bildas ett "block", som vill befordra kvinnornas intressen af olika slag, när helst de göras till föremål för enskilda eller regeringsförslag.

Från Landsföreningen för K. P. R. meddelas de mått och steg den såsom förening tagit vid de afslutade valen. "Dess ordförande och sekreteraren för Propagandakommittén besökte åtskilliga möten af valmän. De talade där och utdelade ströskrifter och cirkulär och funno icke endast en fullkomlig frånvaro af fientliga känslor, utan tvärtom en viss sympati för de åsikter de företrädde. De kandidater som de frågade tvekade icke att inför väljarna afge formliga löften och lofvade ånyo väcka och med si-

na röster stödjade den Dussaussey-Buissonska motionen, som vill ge de franska kvinnorna valrätt och valbarhet till municipal-, arrondissements- och generalråden. Det är till de för Frankrike egendomliga folkvalda rådgifvande församlingarna, som stå vid prefekternas, underprefekternas och märerens sida utan lika stor beslutanderätt som våra landsting och kommunalstyrelser.

"Dessa offentligt aflagda löften", säges det i berättelsen till Jus Suffragii, "tillsammans med många privata af valda ledamöter af deputeradekammaren ge oss det hoppet att Frankrikes kvinnor skola äga kommunal rösträtt vid nästa val."

Man plägar just icke anse Spanien för ett de nya idéernas föregångsland. Men i alla fall berättas det, att en kvinna där har röstat vid de nyligen företagna valen i Madrid. En kvinna af folket kom helt lugnt till en af vallokalerna för att rösta i stället för sin man som var sjuk, och hennes fullmakt var ett läkareintyg.

Valförrättarna granskade intyget, och kvinnan fick afge sin röst, utan att valet blef upphäfdt och utan att några samhällsvådliga efterverkningar ha försports därpå. Säkert visste den spanska kvinnan alls icke af, att hon företog sig något utomordentligt. Hon utträttade ett uppdrag, det var alltsammans! Men så var väl ej saken så omdebatterad som i England, där den till och med af kvinnor själfva blir förblandad med vissa fraktioners misshagliga sätt. Vid de sista allmänna valen i England hade en kvinna genom ett misstag kommit att upptagas i vallängden och infann sig på utsatt tid för att uppfylla sin medborgerliga plikt. Och när den påpasslige valförrättaren vägrade henne detta, ropade hon helt bevakande: "Men jag är alls ingen suffragett, jag vill bara rösta."

Det verkar rätt komiskt ibland med så drastiska exempel på hur en icke existerande rätt af menlösa personer betraktas som helt naturlig och själffallen, och ändå kan, hur underligt det låter, den verkliga förlänade rätten verka, om icke komiskt, så åtminstone högst egendomligt.

Fröken Rosika Schwimmer, sänder följande meddelande från Bosnien-Herzegowina, hvilka provinser utgöra en själfständig underafdelning af Österrike-Ungarn. Meddelandet är skickadt från Budapest i Maj.

"Den 28 maj skola de första valen ske till Bosniens parlament, därtill kvinnor äga rösträtt, (ehuru blott till en utsträckning af några hundra stycken, de flesta af muhammedansk religion). Och de muhammedanska kvinnliga jordägarna äro utan undantag analfabeter, bära slöjor och äro alldeles utan bildning. Det konstiga politiska resonemanget kräfver att dessa kvinnor skola äga politiska rättigheter, medan de bosniska framstående kvinnliga filosofie och medicine doktorerna äro utestängda från dessa rättigheter".

ELLEN WESTER.

Annonsera i Dagny!

Social utbildningskurs för unga kvinnor.

På länsförbundsmöte i Vaxholm.

En för unga kvinnor särskildt inrättad social utbildningskurs kommer att, om tillräckligt antal elever anmäler sig, till hösten öppnas i Stockholm. Hufvudsyftet med kursen är att, såsom det heter i det utsända prospectet, "bereda ett nytt tillfälle för den kvinnliga ungdomens personliga bildning och utveckling till nyttiga samhällsmedlemmar genom att under de år, som följa närmast efter skollidens slut, gifva de unga en förberedande inblick i nutidslivets samhällskraf och visa dem, huru den enskilde kan göra sig nyttig för andra genom gagnande arbete. Man hoppas därigenom kunna inrikta ungdomens idealism på några af de uppgifter, som äro plikter för nutidssamhället och för en eller annan kan blifva lefnadskall. Man har tänkt sig, att kursens genomgående skulle blifva till gagn exempelvis för dem som önska förestå eller medverka vid barnhem, ålderdomshem, arbetsstugor, kvinnliga yrkesskolor, när sådana komma att upprättas, vidare för dem, som vilja bli ledarinnor af ungdomsföreningar, vice värdinnor i hus där arbetare bo, ja äfven för dem, som vilja arbeta för tillvaratagandet af förvildad ungdom. Det är äfven klart, att många unga kvinnor, som önska att ägna sin lediga tid åt något arbete i kvinnosakens tjänst eller mottaga något af de kommunala förtroendeuppdragen såsom medlemmar af fattigvårdsnämnd, kommunalnämnd, barnvårdsnämnd, skolråd m. fl., skulle ha nytta af att ha genomgått en dylik kurs. Kursens egentliga mål kan dock icke omedelbart blifva specialisering i någon af de härmed antydda riktningarna, utan förädlande och fördjupande af den allmänna bildningen, — en fortsatt uppfostran, mynnande ut i själfuppfostran för lifvet."

Förekommande ämnen äro: nyaste tidens historia, nationalekonomi, statskunskap och kommunallagar, det religiösa tidsläget och dess förutsättningar, uppfostringslära, hygien, kvinnofrågan, sedlighetsfrågor och etiskt-sociala frågor.

Elevernas praktiska utbildning kommer att bestå i undervisning af småbarn i handarbete, lekar och sång, m. m., samt i deltagande i ungdomsmöten, samkväm för arbeterskor, modermöten etc. Härvid är meningen, att eleverna i tur och ordning skola medverka genom uppläsning eller genom att hålla ett kortare föredrag öfver ett ämne, uppställdt med ledning af lärarinnan. För att underlätta elevernas arbete i dessa hänseenden, meddelas undervisning i sång och enkla handarbeten, såsom bast- och spånarbeten, modellering m. m.

Anmälning till kursen bör vara insänd före 15 juni. Kursen pågår under höst- och vårterminen; afgiften är 125 kr. för hvardera terminen.

Kursen är anordnad af fröken Anna Schuldheis. Referenser lämnas af lektor N. P. Ödman, Schéelegatan 14, professor Frans von Schéele, Högbergsgatan 40, fröken Mathilda Widegren, förest. för Statens Normalskola för flickor, och fröken Agnes Lagerstedt, Sibyllegatan 50 B.

Samtliga adresser äro Stockholm.

Sol och sommar och ljumma vindar som fläkta bort trötthetsstämming hos mer eller mindre utarbetade rösträttskvinnor. Se där hvad Vaxholmssöndagen den 5 juni bjöd deltagarna i Stockholms länsförbunds årsmöte alltifrån den stund då vi vid Blasieholmskajen anträdde vår färd till den lilla skärgårdsstaden. Och, då vi så stigit i land i Vaxholm och blifvit omhändertagna af våra älskvärda värdinnor, styrelsemedlemmar i Vaxholms F. K. P. R., så kunde vi konstatera en ytterligare stegring i vårt välbefinnande, som har sin grund i den starka känslan af samhörighet och förståelse oss rösträttskvinnor emellan. Icke sannt, vi glömma ju rent bort den svenska stelheten då vi medlemmar af F. K. P. R. äro tillsammans!

Sedan vi begifvit oss till det i alla afseenden inbjudande hotellet, som på ett utmärkt sätt dirigeras af en rösträttskvinna, hölls sammanträde med de närvarande ombuden för Stockholms, Södertelje och Vaxholms F. K. P. R. Vaxholmsföreningens ordf. överstinnan Virgin hälsade ombuden välkomna, hvarefter under ordförandeskap af länsförbundets ordf., fröken Anna Lindhagen, diskuterades och fattades beslut i en del förbundsangelägenheter. I länsförbundets "arbetsnämnd", som består af 6 medlemmar och 6 suppleanter, valdes till ordf. fröken Anna Lindhagen, Stockholm, till vice ordf. fru Axeline Virgin, Vaxholm, och till sekreterare fru Maria Dehn, Södertelje. Därefter voro samtliga resenärer — hvaribland vi hade nöjet räkna en rösträttsfrus man — af Vaxholmsdamerna inbjudna till gemensam middag å hotellet, hvarpå sällskapet, förstärkt af en kontingent nyligen anlända mötesdeltagare, i fru Lehnströms gästfria hem intog kaffe och förfriskningar och beundrade en utsikt öfver solglittrande blåa fjärdar och grönskande stränder, som åtminstone hos undertecknad — jag måste bekänna det — väckte afundsjukans demon.

Kl. 7 på aftonen var offentligt möte anordnad i den med flaggor och grönt vackert dekorerade goodtemplarsalen. Sedan Vaxholmsordf. hälsat de närvarande välkomna, bestogs talarestolen af d:r Lydia Vahlström, som i ett intressant föredrag om "Kvinnans rösträtt från statens synpunkt" kastade den historiska utvecklingens ljus öfver ämnet. D:r Ada Nilsson talade därefter om "Betydelsen för kvinnan af politisk rösträtt" och lyckades förträffligt i att belysa mera sällan beaktade sidor af saken. Till sist höll fru Hornej ett varmt känt anförande om "Rösträtten och arbetarkvinnan". I många ansikten kunde man afläsa den anklag som väcktes af hennes ord om arbeterskans lif och gärning. Sin avslutning erhöi mötet genom några ord af fröken Lindhagen, som betonade den sanningen att få äro de, som kämpa för nya idéer, men många som njuta af frukterna, när seger är vunnin. Fröken L. slöt med en varm uppmaning till kvinnorna att erkänna, att frukterna äro värda att plockas genom att ingå som medlemmar i rösträttsföreningarna.

Och så var då Stockholms länsförbunds årsmöte försiggånget, och vi lämnade Vaxholm och våra vänner där med

PETERS

FOTOGRAFISKA
MAGASIN

Norrmalmstorg, Stockholm.

Amatörkameror. Framkallning. Kopiering.

**Åberopa alltid annonserna
i Dagny**

ett varmt tack för en angenäm dag och all visad vänlighet och gästfrihet. Hvad stockholmskorna beträffar, så känna de säkerligen med mig en verklig vederkvickelse af sammanträffandet med kvinnor som icke äro präglade af det splittrande, jäktande lifvet i vår stad. Det är ju betydande ett sådant yttrande som: "jag för min del tänker icke afstå från att bli omvald" — då det är fråga om en "arbetsnämnd". Ja, så skall det låta.

A. K.

Litteratur.

Elsa Borg. Lefnadsminnen samlade och bearbetade af *J. Hedengren* och *E. Beskow*. Ev. Fosterl. Stiftelsens Förlagsexp., Stockholm.

Då Elsa Borg i början af förlidet år slöt sina ögon efter ett mer än åttioårigt och sällsynt välsignelserikt lif, förlorade vårt land tvifvelsutän en af sina ädlaste och mest helgjutna personligheter. Hur mycket den aflidna än verkat i det tysta och hur angelägen hon alltid varit att i ytterlig anspråkslöshet själf tråda tillbaka, hade hennes lifsverk småningom vuxit ut till sådana dimensioner, att samtiden nödvändigt måste fästa sina blickar därvid, och det af henne själf så föga eftersträfvade yttre erkännandet skänktes villigt åt hennes oegennyttiga barmhärtighet, som på ett sällsamt sätt innebar ett förverkligande af den kristna kärlekens grundprincip.

Redan vid Elsa Borgs död uttalades mer än en önskan, att hennes i många afseenden märkliga lefnadssaga skulle upptecknas och bevaras åt eftervärlden. Denna önskan har nu gått i uppfyllelse, i det två af den aflidnas vänner samlat och bearbetat det rika material som förelåg i bref och anteckningar och såsom resultat af sitt arbete framlagt en bok om nära 300 sidor.

Det är mestadels enkla och förtroliga utgjutelser från Elsa Borg till hennes vänner och trossyskon, som fylla dessa sidor. De som kände den bortgångna voro också väl förtrogna med den barnsligt naiva, smått humoristiska och fullt originella stil, som var henne egen. För Elsa Borgs vänner har boken, sådan den blifvit uppställd, sin största betydelse och sitt mest intima värde. Dessa skola på hvarje sida möta den blida och soliga varelse, som intog en sådan särställning i deras hjärtan, hennes strålande ögon skola le emot dem från bokens blad, och de skola höra tonfallen i den stämman, som kunde ingjuta mod i det mest modlösa hjärta.

För dem som icke känt Elsa Borg och som mer eller mindre sakna förutsättningarna för att förstå det sätt att uttrycka sig hon lärt af sin tids fromhetsriktning och fullt assimilerat med sitt inre hjärtelif, vore man färdig att önska en annan Elsa-Borgbiografi, en mera berättande framställning, där bilden visserligen framträdde fullt levande belyst af de egna orden, men där plats äfven bereddes åt en del talande och oändligt rörande smådrag ur "Återblickarna", drag som här icke funnit plats. En sådan biografi, måhända mera koncentrerad, med färre

brefutdrag och mera historia skulle för den stora allmänheten vara mera gifvande och dock i lika hög grad hedra den aflidnas minne.

Och är det ej så, att så många som möjligt behöfde bli förtrogna med detta lif af själfutgifvande, outtröttlig kärlek och barmhärtighet, som i sin lugna ro och klippfasta förtröstan kommer nutidens jäktande oro och äflan på skam. Behöfva inte våra dagars människor, som fälla modet inför obetydliga hinder och svårigheter, stanna inför det jätteverk af fålamod och energi, som för trettiofem år sedan bland hufvudstadens uslaste drägg begyntes af några svaga kvinnor och sedan framgångsrikt fortsatts, eller inför ett sådant trons vägstycke, som att dag för dag, år från år stå där med hungriga skaror och så ofta tomma händer utan ett tvifvel om att behöfven skulle bli fyllda. Det förefaller som om vår tids människor skulle kunna lära icke obetydligt af "lefnadskonst" ur Elsa Borgs historia.

F. E.

Från andra sidan sedt.

Från Murad Bey i tjänst hos hans höghet prins Mirza Riza Khan i Konstantinopel till Muley Ben Hafiz, ordonnans hos högst densamme.

Från Stockholm är detta skrivet.

Vän och broder!

Min hälsning.

Som du till äfventyrs lagt märke till af mina täta bref till den som sändt mig hit för att lära gymnastik och kroppsöfningar, har jag på uppdrag noga lagt märke till och samvetsgrannt sökt beskriva allt hvad jag skådat i detta land, så högt mot nord att en del däraf ligger inom polens cirkel.

Mycket underligt har jag här sedt men intet underligare än det sätt hvarpå detta folk behandlar sina kvinnor.

— Äro de då så hårda mot dem? frågar du nog.

— Förakta de dem så djupt?

— Nej, ingendera — de äro t. ex. icke hårdare mot dem än européer i allmänhet, hvilkas lagar ju tillåta dem att i likhet med oss ha så många kvinnor de ha lust till, men hvilka i olikhet med oss blott behöfva försörja en enda och ostraffadt kan låta alla de andra svälta ihjäl, om de icke längre behaga dem. Och icke heller förakta de dem så djupt som t. ex. vi göra, ehuru de mycket ofta offentligen smäda dem i tal och skrift, hvilket vi ju däremot aldrig göra oss skyldiga till — ty hvem vill smutsa lifvets källa, broder, eller tala illa om sin moders systrar?

— Älska de dem så omåttligt högt? frågar du kanske då. — Bära de dem på händerna och höja dem till skyarna på sina förfäders dåraktiga sätt.

— Nej, ingendera, svarar jag dig åter, naturligtvis älska de dem men icke mycket. (Detta torde dock vara polens fel, som förfryser blodet.)

De bry sig särdeles litet om dem, så litet, att mången man icke ens bryr sig om att försörja den enda hustru lagen tillstädjer — af fruktan att hans kärlek till henne icke skall hålla sig varm öfver smekmånaden.

Underligt är detta i sanning och sorgligt också att skåda följderna af detta förfaringssätt — dessa stora hoppar af öfvertaliga kvinnor, som icke höra hemma någonstades och om hvilka männen bry sig så litet, att de låta dem lefva nästan hur de behaga.

(Nästan, men icke alldeles, ty det bästa af hvad lifvet bjuder ha männen naturligtvis förbehållit sig.)

De försöka dock, dessa stackars öfverflödiga, att göra det bästa möjliga af det som deras herrar lämnat öfver åt dem, men lika sorgligt som det är att se dem arbeta dag ut och dag in likt slafvinnor, nej, likt kvinnliga eunucker, sida vid sida med männen och hånade af dem, för en lön som naturligtvis icke är hälften så stor som dessa mäns, lika sorgligt är det att se dem på sina fristunder med torftig förnöjsamhet försöka draga ut största möjliga glädje ur sitt ensamma lufs tunnsådda fröjder.

Ja, både ynkligt och löjligt är det att se dem, obeslöjade, så att alla rynkor och gråa hår synas, och torftigt klädda (ty deras pengar gå åt till dagligt bröd, icke till prydnader som våra kvinnors) knuffas och trängas med männen på skådeplatsen för de offentliga nöjena, där de inneha de billigaste platserna och hvarifrån de måste rusa, ja, nästan springa hem till sina bostäder — med risk att i annat fall förolämpas af hvilken man som helst, ty efter mörkrets inbrott äro de fogelfria.

Sålunda är, som du ser, deras af européerna så beprisade frihet, på hvilken våra kvinnor börjat bli så afundsjuka (visa detta för dina), helt enkelt en chimär.

Ja man skulle nästan kunna kalla den för ett bedrägeri, ty skrankorna och gränserna kring den göra den så liten, att den praktiskt taget knappast finnes — de oskrifna lagarna äro som du vet de strängaste, och dessa s. k. fria kvinnors lif är så uppfyllt af ett ständigt pinsamt aktgifvande på en massa påbud, hvilka, om de icke uppfylla dem, störta dem i den afgrund som kallas "dåligt rykte", att de säkerligen skulle ha det mycket lugnare bakom ett haremsgaller.

Såsom ett exempel på hur detaljerade och småaktiga dessa oskrifna lagar äro, kan jag omtala, att detta folks kvinnor icke ens få inlägga sin föda hvar det dem för godt synes — den oskrifna lagen förbjuder dem nämligen bland mycket annat att ensamma, d. v. s. utan manligt sällskap, sätta sin fot på någon af de vackra och dyrbara ställen, de kaféer och restauranter, där männen trängas, utan åt dem äro anvisade särskilda på bakgator belägna utfodringsställen, s. k. hushållsskolor.

Jag besökte en sådan häromdagen, och en ömkansvärd syn var det, broder, att se en sådan mängd hemlösa kvinnor stå i hopar och vänta på sin föda, några bitar kött på en tallrik, hvilka de slängde i sig för att icke låta dem som stodo närmast i tur vänta.

Bland dem voro många, isynnerhet många gamla, sade min ledsagerska, hvilka lifnärde sig på ungefär 500 kronor om året och alltså framlefde sitt lif ständigt halft utsvultna och utfrusna.

Många voro dock ännu unga och hade ännu icke upphört att försöka behaga, ehuru deras medel till detta måste vara mycket ringa, eftersom de sällan lyckas förtjäna mer än på sin högsta höjd 90—100 kr. i månaden — och de som göra detta afundas af de andra, emedan de icke behöfva sitta uppe om nätterna för att försöka förtjäna litet extra!

Vid det jag hörde allt detta och såg de fårade, bekymrade kvinnoansiktena rundt omkring mig och visste att de alla, alla gingo mot samma ödsliga mål: att utan huld och skydd dö barnlösa och i ensamhet, blef mitt hjärta fullt af medlidande och jag tänkte att lagen i det-

ta land angående mäns giftermål borde ändras till dessa kvinnors förmån.

Månggifvet borde införas, och kvinnorna här skulle nog bli va tacksamma om så skedde, trots medföljande eventuella inskränkningar i deras s. k. oberoende. De skulle vara bra dumma annars, ty den frihet de nu ha är så ringa, att den icke är värd de blodiga offer af ungdom, skönhet, hälsa och lifsglädje de göra för den.

Hvad skulle du t. ex. säga om en frihet, som tvingar kvinnor att fullständigt arbeta ut sig för att skrapa ihop pengar till betalning af alla sorts skatter och pålagor — pengar, öfver hvars användande de dock icke ha ett ord att säga. Då ha våra kvinnor det bättre — de behöfva icke betala för att tåga som dessa måste göra.

De äro männens tillhörigheter här, som öfverallt annars, men här äro de det på sämre villkor än mången annorstades — ja, än t. ex. hos oss, därför att männen här hafva full rättighet att efter behag värdslösa sin egendom, hvilket vi enligt profetens lag icke hafva.

Ser man t. ex. hos oss förförda kvinnor drifva omkring med sina barn och svälta ihjäl, om de icke sälja sig till prostitutionen, — hör man hos oss talas om ännu olyckligare, hvilka af fruktan för sina barns framtid och af skam öfver sitt felsteg, döda sina stackars små strax sedan de kommit till världen?

Nej, broder — och icke ens hos de kristna borde dylikt tålas!

Hvarje man borde förpliktigas att låta de kvinnor han gjort till mödrar lefva hos sig som sina hustrur, så skulle dylika olyckor undvikas.

Och hvarje man skulle förpliktigas att antingen underhålla så många kvinnor i sitt hus, (de förmögna naturligtvis fler än de fattiga), att ingen öfverflödig kvinna mer fanns i landet, eller också skulle de lämna dem full frihet och betrakta dem alldeles som sina jämlikar i allt, samt ge dem fullständigt samma villkor som sig själva — i stort och smått.

Sålunda skulle det krokiga blifva rättadt — och naturens ordning åter följas — den, som påbjuder antingen full frihet eller fullständig underkastelse och kallar allt öfrigt halfhet, orättvisa och orättfärdighet.

Detta lands kvinnor lida enligt min mening af att de icke fått följa den.

Detta, min broder, har jag sett och efter förmåga berättat.

Guds och profetens välsignelse vare med dig till det förutbestämda slutet.

Försegladt med mitt sigill.

(Uppbrutet af Lehna).

Insänd litteratur.

Albert Bonniers förlag, Stockholm: **Prins Tariel**. Sagospel i fyra akter af *Christian Günther*. — **Sjöfallsboken**. Af *Bengt Berg*. — **Sångarbikt**. Dikter af *Gustaf Ullman*. — **Nya Dikter**. Af *Hugo Gylander*. — **Bonniers Månadshäfte**. N:o 5.

C. E. Fritzes Bokförlags Aktiebolag, Stockholm: **Drusilla**. En kärlekshistoria af *M:me E. Maria Albanesi*. Bem. öfvers. från engelskan.

Falu Nya Boktryckeri-Aktiebolag, Falun: **Kärlek och prostitution**.

Kvinnor som hedersdoktorer.

Värdigheten Doktor honoris causa (D:r h. c.) är en utmärkelse som universiteten af ålder tilldelat personer, hvilka icke på öflligt sätt förvärfvadt akademisk grad men hvilka gjort sig bemärkta på konstens eller vetenskapens område eller i annat afseende hedrande framträdt. Titeln af hedersdoktor har alltid skattats högt; af krönte personer sättes den framför de militära titlarna.

Det har ända till helt nyliger icke ingått i uppfattningen, att kvinnor skulle kunna nå fram till större offentliga utmärkelser. Att så nu sker är emellertid ett faktum, och värdigheten af hedersdoktor har redan tilldelats sex kvinnor, hvilka således framför sina namn kunna sätta de ärofulla bokstäfvena D:r h. c. För oss är bland dessa främst af intresse att nämna Selma Lagerlöf. Den högtidlighet, då hon i Uppsala mottog lagerkransen, lefver säkerligen i tillräckligt friskt minne för att här utförligare behöfva vidröras. Bland de kvinnliga hedersdoktorerna finna vi utom Selma Lagerlöf ännu tvenne skönlitterära författarinnor, den österrikiska skrifställarinnan Marie v. Ebner-Eschenbach samt drottning Elisabeth af Rumänien. Marie v. Ebner-Eschenbach, den nu snart 80-åriga berömda författarinnan, kallades till hedersdoktor af Wiens universitet. Carmen Sylva, det är som bekant under denna pseudonym som Elisabeth af Rumänien är känd inom litteraturen, utnämndes till hedersdoktor vid universitetet i Budapest.

De tre återstående, som vi ha att nämna, tillhöra icke den skönlitterära världen utan den vetenskapliga, och deras namn äro, naturligen nog, ej så vidt kända utanför vetenskapliga och fackkretsar. Främsta rummet intar prinsessan Therese af Bayern, dotter till prinsen-regenten Luitpold. Prinsessan Therese har genomforskat de flesta af jordens länder och har i en följd vetenskapliga verk nedlagt sina resefäreheter. De naturhistoriska museerna i hennes hemland ha genom henne riktats med verkliga skatter. Hon behärskar ej mindre än tolf europeiska språk. Den kungliga vetenskapsakademien i München har utnämnt henne till hedersledamot, och olika geografiska, zoologiska och andra naturvetenskapliga sällskap ha täflat om att med utmärkelser öfverhopa denna furstinna, som ägnat sitt lif åt vetenskapens tjänst. Det är universitetet i München, som kallat henne till hedersdoktor.

Det är äfvenledes Münchens universitet, som utnämnt Lady Charlotte Blennerhasset till D:r h. c. Lady Blennerhasset, född grefvinna v. Leyden, är sedan 1870 föräldad med Sir Rowland Blennerhasset, Bart of Churchtown, Irland. Hon har företrädesvis ägnat sig åt studiet af Frankrikes och Englands historia, och det är den biografiska litteraturen, som hon förstärkt med värdefulla bidrag. Bland hennes arbeten kunna främst nämnas: "Frau von Staël, ihre Freunde und ihre Bedeutung in Politik und Litteratur", "Talleyrand", "Ethik des modernen Romans", "Marie Antoinette" och "Kardinal Newman". Äfven de båda historiskt populära kvinnogestalterna Maria Stuart

och Jungfrun af Orleans har Lady Blennerhasset gjort till föremål för sin forskning. Hennes arbete öfver Jungfrun af Orleans anses äfven i Frankrike för ett utomordentligt betydande arbete och har föranlett författarinnans utnämmande till officer af hederslegionen.

Fru Carolina Wilhelmina Michaelis de Vasconcellos, född 1851 i Berlin och gift med den portugisiska författaren de Vasconcellos, är den sjätte kvinnliga hedersdoktor. Hon anses vara den mest betydande, nu lefvande kännaren af portugisisk litteratur. Hennes på portugisiska språket utgifna arbeten bilda ett helt litet bibliotek för sig. Dessutom har hon på ett särdeles lyckligt sätt öfverfört portugisisk diktning till tyskan. Hon har äfven utgivit en portugisisk litteraturhistoria. Universitetet i Coimbra har utnämnt denna tyskfödda fru till hedersdoktor. Man måste tänka på de portugisiska kvinnornas afskildhet från allt andligt och vetenskapligt lif för att förstå hvilket uppseende denna ärebetygelse från den konservativa högskolans sida måste väckt.

Förutom dessa, genom kvalifikationer förvärfvade doktortitlar, bäras desamma äfven af några furstinnor, såsom af änkedrottning Alexandra af England och Englands nuvarande drottning, drottningen af Norge, med flera. Detta är emellertid som synes en från de förut nämnda fallen skild sak och har endast en sorts ceremoniell betydelse.

(Efter Berliner Tageblatt).

Bref från Örebro.

Örebro F. K. P. R. har från och med den 25 maj tagit sig sommarferier. Under våren har arbetet mest koncentrerat sig på det förestående landstingsmannavalet. Början därmed gjordes redan den 28 februari, då fil. d:r Gulli Petrini från Vexjö höll föredrag om den proportionella valmetoden inför en talrik och uppmärksam publik.

Då genom detta föredrag klargjordes hvilken stor roll partibeteckningen spelar vid den nya valmetoden ansåg styrelsen sig böra bereda föreningens medlemmar tillfälle att sätta sig in i de olika partiernas program. Genom tillmötesgående från de resp. partiernas ledare härstades möjliggjordes detta, och den 11 april höll Moderata valmansförbundets ordf. fil. d:r E. N. Söderberg ett formfulländadt partipolitiskt föredrag öfver ämnet: "Omhävning eller utveckling".

Den 4 maj höll Frisinnade föreningens ordf. red. Elof Ljunggren föredrag om: "De nya valrättsbestämmelserna och de politiska partierna". Härvid klargjordes isynerhet landstingens uppgift, dess sammansättning och dess politiska betydelse. Omkring den 15 maj utsändes till samtliga af stadens olika partier uppställda landstingsmannakandidater och suppleanter interpellation om deras ställning till kvinnornas rösträttsfråga.

Till den 25 maj hade från de 46 tillfrågade ingått 31 svar.

Af de frisinnades 14 kandidater hade 12 svarat, och i princip ställde sig alla välvilligt till frågorna.

Från de moderates 26 kandidater ingingo endast 15 svar, 11 i hufvudsak för och 2 emot, två gjorde inget ut-

talande under hänvisning till sina ringa utsikter att komma in i landstinget.

Socialdemokraterna besvarade, med hänvisning till sitt partiprogram, frågorna med obetingadt ja.

Den 18 maj höll föreningen sitt sista ordinarie möte för våren. Föredrag hölls därvid af ordf. i Västerås F. K. P. R. fru Maja Strandberg om "Kvinnorna och samhället". Till c:a 375 utom föreningen stående kvinnor hade pr post inbjudan sändts till detta möte samt uppmaning att inträda i föreningen. Tyvärr blef det synliga resultatet ringa, men man får väl hoppas att den mängd af ströskrifter som bifogades inbjudningen må verka i tysthet.

Glädjande nog kan konstateras att kvinnornas samhällsintresse är i stigande, och vid landstingsmannavalet härstädes voro de kvinnliga "valmännen" ganska många. Af F. K. P. R:s medlemmar äro närmare hälften rösterättigade och deras sammanlagda röstetal går till öfver 800 röster, och nästa år blir det betydligt mera, för så vidt hr Johan Östbergs lömska anslag mot de gifta kvinnornas nyvunna kommunala rättigheter inte vinner riksdagens bifall.

Ett 20-tal af föreningens medlemmar äro anslutna till Örebro Frisinnade förening och ett par till Moderata föreningen. I Frisinnade föreningens valorganisationskommitté för landstingsvalet ha F. K. P. R:s ordf. och sekr. varit ledamöter.

För närvarande arbetas inom styrelsen för åstadkommandet af en kurs i samhällslära till hösten, efter möster från Gefle, Västerås, m. fl. ställen.

A. G.

Notiser.

Stina Quints stipendium utgår detta år med 2,400 kr., däraf 400 kronor till sjuka småskolelärarinnor och 2,000 kr. i resestipendier till vid folk- och småskolor anställda lärare och lärarinnor för beivrande af nordiska skolmötet i Stockholm denna sommar. Vid ansökningstidens utgång hade anmält sig till de förra 20 sökande och till de senare 295.

Kompetensvärdet af afgangsbetyg från flickskolorna. Läroverksöfverstyrelsen tillstyrker att afgangsbetyg från åttonde klassen af Sofi Almquists samskola i Stockholm äfvensom från elite klassen af Detthowska skolan i Stockholm måtte förklaras medföra samma rättigheter och förmåner, som äro stadgade i fråga om afgangsbetyg från statens normalskola.

Fackskolan i Uppsala för huslig ekonomi skall härnäst efter meddela undervisning äfven i landthushåll. Skolans styrelse har i dagarna inköpt 1¼ mtl Brogård, nära Vattholma station. Meningen lär vara, att en af lärarinnekurserna skall — jämte kunskap i matlagning — omfatta jämväl jordbruk och husdjursskötsel, slakt och annat som tillhör ett landthushåll. Äfven de andra kurserna skola under kortare tider arbeta på landet. Troligen komma tre lärarinnor och 15—20 elever att ständigt vara på Brogård.

Filip Holmqvists handelsinstitut i Göteborg afslutade den 31 maj sin femtionde termin och kan institutet i höst fira sitt 25-årsjubileum. Antalet elever under den gångna terminen har utgjort 157 och 18 lärare ha tjänstgjort

denna termin. Af eleverna ha ett flertal aflagt student- eller realskoleexamen eller utgått från åttaklassigt läroverk för flickor, andra ha haft folkskolans kurs. Många terminens elever ha redan vunnit anställning dels i Göteborg, dels å andra orter i banker och å köpmanskontor.

Af en utställning af elevernas bokföringsarbeten fick man en åskädlig uppfattning om de stora fordringar läroverket ställer på sina elever i detta ämne; de lärarkrafter som sysselsätts på andra områden, såsom språk, stenografi o. s. v. äro äfven kända för att drifva undervisningen.

Föreningsmeddelanden.

Örebro F. K. P. R. höll den 4 maj ordinarie möte, hvarvid bl. a. beslöts att med anledning af statsministerns svar å den Lindhagenska interpellationen afsända en protestresolution.

Vidare beslöt föreningen, att behållningen från fru Siri Forsells båda föredrag den 5:te och 7:de april om "Sparsamhet i hemmen och modern matlagning" kr. 56:37 oafkortad skulle tillfalla fonden för den blifvande Internationella Rösträttskongressen i Stockholm år 1911.

Huskvarna F. K. P. R. anordnade den 28—29 maj en större trädgårdsfest å Tormenås. Vid densamma förekom utom den sedvanliga serveringen af förfriskningar en tombola, hvaraf behållningen skall oafkortad tillfalla kommittén för sjuka barns sanatorievård i Huskvarna. För att utröna äktenskapsfrekvensen och därmed underlätta en kommande statistisk utredning hade en giftermålsbyrå upprättats, hvilken på det lifligaste anlätades. En tidning som speciellt utgifvits för dagen och med anspelningar på lokala förhållanden hade en strykande åtgång. I öfrigt förekom sång af Huskvarna Hembygdskör, musik af Sm. Artillerireg:tes musikkår, folkdanser af nationalklädd ungdom m. m. Särskildt intresse tilldrog sig konstutställningen, en serie tablåer efter berömda taflor, hvilka anordnats i en med originalen öfverensstämmande miljö och med stilrogna dräkter.

Till arrangörernas tillfredsställelse rådde bägge dagarna väckert väder och besöktes festen af cirka 2,000 personer.

Hvetlanda F. K. P. R. anordnade den 29 maj ett offentligt föredrag af fru Ella Billing från Kristianstad öfver ämnet "Kvinnan och medborgarrätten" Efter fru B:s föredrag, som var mycket talrikt besökt och mottogs med lifliga bifallsyttringar, ingingo 16 nya medlemmar, hvaraf 3 män, i föreningen.

Därefter hade föreningen enskildt möte, hvarvid centralstyrelsens senaste cirkulär, angående hr Lindhagens interpellation, diskuterades. Föreningen beslöt att antaga Stockholmsresolutionen och att ordföranden, doktorinnan Sundell, skulle afsända densamma till statsministern.

Jönköpingsföreningens framställning om bildande af länsförbund upplästes, och uttalade sig alla de närvarande medlemmarne efter en liflig diskussion, hvaruti äfven fru Billing deltog, enhälligt för saken.

Föreningen beslöt att redan nu kalla fru Billing till ett nytt föredrag i höst, då öfriga Smålandsföreningar torde sammansluta sig och engagera fru Billing samtidigt. Efter supé för fru Billing afslöts den angenäma dagen med ett hoppfullt "au revoir".

Frågor och svar.

Hvar kan man prenumerera på Dagny?

I landets alla postanstalter och boklädor kan man beställa huru många ex. som helst.

Skall man alltid prenumerera å dessa ställen?

Ja, ifall man önskar endast 1, 2, 3 eller 4 ex. skall man alltid göra det.

Hvad kostar Dagny i postanstalter och boklädor?

Dagnys postprenumerations- och boklädspris är kr. 4:50 för $\frac{1}{2}$, 2:50 för $\frac{1}{4}$, och 1:25 för $\frac{1}{8}$ år.

Hvilka villkor erhålla prenumerantsamlare å Dagny?

Den, som samlar minst 5 prenumeranter, erhåller en provision af kr. 1:— för hvarje helårs-, 50 öre för hvarje halfårs- och 20 öre för hvarje kvartalsprenumerant.

Huru skall man förfara för denna provisions erhållande?

Sedan man samlat *minst* 5 prenumeranter, går man tillväga på ett af följande sätt:

- 1) *Antingen*: Genom insändandet af prenumerationsafgiften med afdrag af provisionen beställer man det behöfliga antalet ex. (hur många som helst, men *alltid minst* 5) direkt från Dagnys exp., Stockholm, som under samlarens adress i ett och samma paket sänder *alla* beställda ex. Samlaren har då att ombesörja utdelningen till de samlade prenumeranterna.
- 2) *Eller*: Man prenumererar å närmaste postkontor (ej annorstädes) för de samlade prenumeranterna, detta under hvars och ens adress, begär kvitto å samtliga erlagda afgifter, tillställer oss detta kvitto, då vi omgående pr postanvisning sända samlaren den stadgade provisionen.

Hvar, och till hvilket pris kan man nummervis lösa Dagny?

I städernas tidningskontor och cigarraffärer samt hos Dagnys kommissionärer i landsorten. Pris 10 öre pr nummer.

Alla skrivelser rörande expeditionen adresseras:

**DAGNYS EXPEDITION,
STOCKHOLM.**

PLATSSÖKANDE.

Platssökande få sina annonser införda i Dagny för halftva priset eller 7½ öre pr mm.

Lärlarinna,

47 år, frisk och gladlynt, undervisningsvan i skolämnen, språk, musik, söker plats i godt hem för kommande läsår, helst ej äldre elever än 12 år. Goda betyg. Vid. Nya Inack.-Byrån, Brunkebergsg. 3 B, Stockholm.

Lärlarinna

som aflagt student- och folkskolelärlarinneexamen och har undervisningsvana önskar under sommarferierna plats som guvernant. Svar till »Lärlarinna», Annonsbyrån, Ö. Larmg. 1, Göteborg.

LÄRLARINNA, undervisningsvan, musikalisk, söker plats för läsåret. Enkel, barnkär. Goda betyg. Svar till »Framsteg», Sv. Telegrambyrån, Sthlm.

UNG småskollärlarinna önskar under ferierna den 15 juni—1 aug. plats i familj att mot fritt vivre deltaga i hemmets olika göromål. Är villig läsa med nybörjare eller biträda med skrifning. Svar till »Elisabet», Borgholm p. r.

Ung, anspråkslös lärlarinna,

villig att undervisa barn, önskar plats som hjälp och sällskap under sommaren mot fritt vivre och fria resor. Tacksam för svar till »Lärlarinna 1905», Falun p. r.

UNG lärlarinna önskar under sommarferierna juni—aug. plats i familj att deltaga i hushållsgöromål. Är kunnig i sömnad. Någon lön önskas. Svar till »25», Lidköping p. r.

UNG studentska från godt hem önskar under juli—augusti plats på landet att deltaga i inom ett hem förekommande göromål samt att läsa med barn. Svar till »Gladlynt och barnkär», Sv. Dagbl. Annonskontor, Sthlm.

Fem präktiga äfventyrsböcker för barn och ungdom.

Tsarens kurir. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 352 sidor med 47 illustrationer af Karl Aspelin. Karttonnerad. Pris 75 öre.

Parzival. En riddarsaga från medeltiden. Bearbetning af Hugo Gyllander. 259 sidor. Med 45 illustrationer af Ingeborg Uddén. Karttonnerad. Pris 75 öre.

Sagogrottan i Sagoskogen. En samling sagor af Harald Östenson. 303 sid., 50 illustrationer. Karttonnerad. Pris 75 öre.

Den hemlighetsfulla ön. Berättelse för barn och ungdom. Fritt efter Jules Verne af Alfred Smedberg. 312 sidor, 44 illustrationer af Brita Ellström. Karttonnerad. Pris 75 öre.

Hjälten bland hjältar skildrade för barn och ungdom af Marie Louise Charles G. Gordons lif och stordåd, ise Gagner. 304 sidor, 33 illustrationer af Edv. Berggren. Karttonnerad. Pris 75 öre.

Erhålles i hvarje bokhandel eller direkt från

Folkskolans Barntidnings Förlag, Stockholm. (Stina Quint.)

Folkskolans Barntidning

utgifven och redigerad af STINA QUINT utkommer 1910 i sin nittonde årgång.

Ett rikt illustrerad nummer hvarje vecka, 36 veckor under året.

Bästa och lämpligaste läsning för barn af alla samhällsklasser.

Prenumerera å närmaste postkontor. Pris för helt år Kronor 1:65, halft år 90 öre.

Vikariat

eller plats i familj önskas af elementarbildad lärlarinna. Svar till »M. G.» Tidn. för Lärlarinnor exp. Stockholm.

Lärlarinna.

Ung småskolelärlarinna önskar under några veckor i juli eller aug. anställning i familj i norra eller mellersta Sverige, är villig att äfven deltaga i husbestyr. Svar med lönevillkor m. m. torde snarast möjligt sändas till »Skånska 24», Eslöf p. r.

UNG, vänlig lärlarinna önskar plats i god familj att hjälpa till med förekommande göromål och om så önskas läsa med ett par barn — eller ock som hjälp och sällskap medfölja till badort. Svar till »Vera» Odåkra p. r. (Skåne).

Ung tysk dam

önskar under sommaren, event. längre, plats som guvernant eller lärlarinna i tyska hos god familj, helst boende å landet. Sökanden är tysk student och studerande vid tyskt universitet. Svar emotses till »Anspråkslös», Svenska Dagbladets Annonskontor, Stockholm, f. v. b.

SMÅSKOLELÄRLARINNA önskar mot fritt vivre plats 15 juni—1 aug. i trefflig familj på landet för att hjälpa till med husliga göromål. Svar till »22 år», Engelholm.

LÄRLARINNA, undervisningsvan, musikalisk, söker plats för kommande läsår. Goda betyg. Svar »Barnkär», Sv. Telegramb., Sthlm.

UNDERVISNINGSVAN, språkkunnig lärlarinna vid 6-klassig samskola önskar sommarrekondition mot fritt vivre. Studerat utomlands. Något musikkunnig. »F. B.», Hvetlanda p. r.

Ung bildad tyska

önskas få vistas hos fin svensk familj för undervisningslärande i tyska språkets talande emot åttjutande af fritt vivre. De bästa referenser! Svar till »Tyska 22», under adress S. Gumælli Annonsbyrå, Stockholm.

SMÅSKOLELÄRLARINNA önskar under sommarmanaderna komma i familj på landet att mot fritt vivre undervisa barn i vanliga skolämnen. Svar till »Lärlarinna», Mollösund p. r.

Ung, musikalisk flicka,

som genomgått 8-klassigt läroverk och ett år undervisat i samskola på landet, söker till hösten anställning som lärarinna i god familj. Svar till "Dana", Kinna p. r.

YNGRE lärarinna, enkel, behaglig, talar flytande tyska, önskar plats för sommaren att läsa med barn och som sällskap och hjälp. Goda rek. Vid. Nya Inack. Byrån Brunkeberg. 3 B. Stockholm.

Exam. Sjukgymnast

söker plats. Flerårig praktik i massage och sjukvård.

Fina betyg och rek. Talar engelska. Gärna medfölja utomlands eller till badort i Sverige.

Svar till "G.", p. r., Skelderviken.

Sjukgymnast

som genomgått Dr Kleen's institut önskar plats vid badort eller i familj. Svar till "Sommaren 1910", Sv. Dagbl. annonsk., Stockholm.

Ressällskap!

25-årig flicka vore tacksam att som hjälp och sällskap få medfölja på resa, helst till utlandet, mot fria resor och fritt vivre. Talar tyska och engelska obehindradt samt något franska. Språklektioner kunna erhållas. Svar sändes till »15 juni —25 aug.», Katrineholm p. r.

Ung flicka söker plats å ämbetskontor. Genomgått handelsinstitut, något kunnig i stenografi och maskinskrifning. Är äfven villig deltaga i husliga göromål om så fordras. Tacksamt för svar märkt "G. 19 år", Nordbergs pappershandel, Enköping.

Samskolelärarinna

(hufvudämnen språk) önskar under juli och augusti plats i familj på landet att några timmar om dagen meddela undervisning. Svar till "Språklärarinna", under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

Som sällskap och hjälp

eller skrifbiträde önskar frisk och hurtig norrländska plats under tiden 20 juni—20 aug. Sv. till »Fritt vivre», Engelsberg p. r.

Fredrika-Bremer-Förbundet: Drottninggatan 54.

Rikstel. 27 62. Förbundets byrå öppen 11—4. Allm. tel. 48 16.

Fredrika-Bremer-Förbundets Sjuksköterskebyrå: Tunnelg. 25.

Rikstel. 68 98.

Allm. tel. 82 11.

Kontorsvan dam,

fullt kunnig i tyska, engelska och franska, skicklig i stenografering, såväl svensk som utländsk, äfven som i maskinskrifning, fullkomligt hemma i bokföring och boksluts verkställande samt van vid kassörskgegöromål, önskar platsombyte. Innehåft nuvarande anställning i 8 år. Alder 26 år. Bästa referenser. Benäget svar till "Själfständig och pålitlig", Allm. Tidningskontoret, Gust. Ad. torg. Stockholm.

Bättre, föräldralös flicka

önskar plats i enkelt, godt hem. Van vid husliga sysslor. Goda rek. från föreg. plats. Lön önskas. Svar till "Frisk Smålandstös", Unmaryd p. r.

En ung flicka

från ett bättre hem, som genomgått hushållsskola och kurs i sömnad, väfning och handarbeten, önskar plats. Små pretentioner. Svar emot ses tacksamt till "L. J.", Kalmar p. r.

ALLVARLIGT sinnad flicka, 21 år, som ordentligt önskar lära sig sköta ett hushåll, önskar plats i bättre familj på landet. Svar till "21 år", under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

Ung, bättre flicka,

något kunnig i husliga göromål, sömnad och handarbeten, önskar mot fritt vivre, plats i trefflig familj att gå frun tillhanda. Svar till S. S., p. r. Sala.

LEDIGA PLATSER.**Lärarinnevikariat**

vid Anderstövs högre folkskola finnes ledigt för nästa läsår. Undervisn. särskildt naturv. ämnen. Läsåret 34 veckor. Lön 1,200 kr. jämte bostad om 2 rum och kök samt nödigt bränsle. Ansökningar insändas före den 19 inst. juni till skolans föreståndare fil. kand. K. Lindahl. Adress under juni månad, Växjö.

VID Åstorps 5-klassiga samskola äro tvänne lärarinnebefattningar lediga att tillträda vid nästkommande hösttermins början, den ena med hufvudsaklig undervisning i tyska och engelska (helst också biologi i någon klass), den andra med undervisning i svenska ämnen i skolans lägre klasser. Till den senare platsen antages väl kvalificerad småskollärarinna. Sökande, som kan undervisa i sång, har företräde. Minimilön resp. 1,100 och 750 kr. Ansökningar insändas snarast möjligt till skolans föreståndare Thore Ljungqvist, adr. Åstorp.

UNDERVISNINGSVAN musik, duglig lärarinna får plats å större egendom i Västergötland för läsåret, två elever. Lönevillkor 400 pr läsår. Nya Inackorderings-Byrån, Brunkebergsg. 3 B, Stockholm.

Apotekselev,

Plats såsom elev finnes på apoteket Ornen, Stockholm, för kvinnlig student.

Undervisningsvan lärarinna,

hurtig och frisk, sökes till den 1 sept. att undervisa 2 gossar, 9 och 7 år, i första klassens och 2 förberedande klassens kurser. Svar med betyg, foto. och lönepret. till fru Eva Dahlström, Fagersta.

GUVERNANT sökes på landet för 12-årig flicka och 6-årig pojke. Platsen skall tillträdas i sept. och flickan jämväl undervisas i musik. Tysktalande lämnas företräde. Svar jämte uppgift om löneanspråk samt referenser torde innan juni månads utgång insändas till jägmästare von Schönberg, Snogeröd.

HUSHÅLLERSKA kunnig i matlagning och öfriga husliga sysslor och som kan åtaga sig att med ordning och sparsamhet på egen hand sköta ett mindre hushåll, erhåller förmånlig plats i Göteborg i höst eller förr. Utförligt svar till "Framtid", Aktiebollammet S. Gumælii Annonbyrå Göteborg.

STADGAD, flicka, musikalisk och väl hemmastadd i tyska och engelska (för läxhjälp) samt med särskild fallenhet för skrifning, får plats genast i stadsfamilj i mellersta Sverige. Lön 20 kr. i mån. Svar med foto. och betygsafskrifter till "Eventuellt varaktigt plats", under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

Kvinnlig Stenograf,

komp. i svensk och tysk stenografi, önskas. Svar med lönepretentioner till "Kvinnlig stenograf" under adress S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

Stenografi och Maskinskrifning.

Ung Dam, skicklig i maskinskrifning och stenografi (äfven efter diktamen å tyska, franska och engelska), erhåller plats från 1 juli å härvarande större kontor. Egenhändigt skriven ansökan, åtföljd af betygsafskrifter och referenser jämte uppgift om ålder, under adr. "H. B.", Dagens Nyheter's Hufvudkontor Stockholm.

Sömmerskeplats ledig.

Platsen såsom sömmerska vid länslasarettet i Hudiksvall är till ansökan ledig. Lön 275 kr. pr år, eget rum och allt fritt. Vidare upplysningar lämnar syssломannen. Ansökan åtföljd af frejdebrev, läkarebetyg, kompetensbetyg och fotografi insändas senast d. 10 juni till lasarettsdirektionen.

HUSFÖRESTÅNDARINNA SÖKES. För ungherre, boende på landet, sökes husföreståndarinna, som i förening med en kvinnlig tjänare och ev. en betjäntgosse kan åtaga sig att bestyra hushållningen. Svar med uppgift å löneanspr. samt om möjligt med foto., som omgående återsändes, emot ses märkt "A—m" under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

Bonne,

tysk, fransk eller engelsk, erhåller till hösten förmånlig plats i familj i Stockholm. Närmare å Stockholms Uthyrningsbyrå, 12 Kungsträdgårdsgatan.

Kvinnliga arbetsområden.

Utbildningskurser m. m. Muntliga och skriftliga upplysningar genom

Fredrika-Bremer-Förbundets Byrå,
54 Drottninggatan.

Obs! De billiga priserna.

Till 42 öre pr meter säljes ett parti extra prima Congressgardiner i olika färger, 100 cm breda, vanliga Almogegardiner från 30 öre pr mtr, Bomullstyger från 29 öre metern, m. m.

Slumplagret
MÄSTERSAMUELSGATAN 51, II. Stockholm

Sprid Veckotidningen DAGNY!

Deposition & Sparkassa

4¹ | 0 |
2 | 0

KÖPMANNABANKEN,
Arsenalsgatan 9,
Södermalmstorg 8,
STOCKHOLM.
Aktiekapital 3,000,000 kr.

LILIP HOLMQVIST'S

Handelsinstitut, Göteborg.
300—400 elever årligen. 15—20
akademiskt och praktiskt bil-
dade lärare. Begår vårt 40-sid.
Illustrerade program.
FÖRNÄMSTA SPRÅKINSTITUT.

S. T. G. 31563

BANKKURS

Wiréns öfverfeta **LANOLINTVÅL**, fina världens favorittvål

Erhålles i hvarje välförsedd parfymhandel samt direkt från

A. G. Wiréns Tvål- och parfymfabrik. (Grundad 1860.)

21 Lilla Vattugatan 21 - - - Stockholm.

Vackert bomullstyg

till klädningar. Extra modernt,
blått och hvitrandigt, finfin kva-
lité med tvinnad varp. Säljes i af-
passade stycken om 8 m. till ett
pris af 5:12

2 $\frac{1}{2}$ m. vackert vitt bluslifestyg,
pris 1:72. Sändes *fraktfritt* från

Vängåfvan

Vasagatan 15—17. Stockholm.

Edvin Bergs Förgylleriäffär

— Etablerad 1891 —

rekommenderas värdsamt.

OBS.! Gamla möbler renoveras
och förgyllas.

45 Nybrogatan 45.

Tandläkare

ALMA ÖSTERLUND

TEGNÉRGATAN 10, 2 tr.
(Ingång från Döbelnsgatan).

Mottagningstid: Hvardagar 12—2.

Å andra tider efter öfverenskommelse.
A. T. 242 17, Rikstel. 41 42.

Tandläkare Judit Tillman

Drottningg. 58. Allm. Tel. 44 92. (44 31).

Hvard.: $\frac{1}{2}$ 12—2 och $\frac{1}{2}$ 6— $\frac{1}{2}$ 7 e. m.
Andra tider enl. öfverenskommelse.

Tandläkare

GERDA ISBERG

Götgatan 3. A. T. 306 11 (304 40).
Mottag. 10—3. Andra tider efter
öfverenskommelse.

På resor,

vid fotvandringar, vid vistelse i
skog och mark medföra alla, som
lärt känna fil. doktor P. Håkans-
sons fabrikat Salubrin, detsamma
såsom medel mot **ömma fötter,**
insektsstyg m. fl. yttre skador
och såsom det bästa toalettmiddel
till **hudens, hårets och tänder-**
nas vård. Salubrin tillhandahålles
i Parfym- och Färgaffärer.
Partilager hos Geijer & C:o, Stock-
holm.

PRISTÄFLAN.

För det bästa julkortet, afsedt
att sprida rösträttskvinnornas jul-
hälsningar, utlyser Föreningen för
Kvinnans Politiska Rösträtt här-
med ett pris af

Fentio kronor.

Täflingsritningarna skola vara in-
lämnade till fröken Stina Quint före
den 1:sta september, adress Ar-
tillerigatan 4, Stockholm.

För Boy-Scouts!

Ryggsäckar, Skodon, Strumpor,
Tröjor, Mössor, Bälten, Knifvar,
Vaskor, Kompasser, Signalpipor,
Fältflaskor, Spritkök m. m.

För sommarnöjet.

Lawn Tennis, Krockert, Fotboll,
Hängmattor, Kanoter, Sportskor,
Fiskredskap, Luftbössor, Salongsge-
vär, Gymnastikapparater, Simbyxor,
Simdynor m. m. *Priskurant gratis!*
Tält af rödhvit markisväf 2x2x2 m. kr. 46.50.

Mauritz Widforss' H. A. B., Sthlm.

31 KLARABERGSGATAN
Filialer

88 DROTTNINGGATAN o. STADSGÅRDEN 2

Begär priskurant

innan snörlif köpes, från Franska
Snörlifssömmeriet, Norrmalmstorg
1, 1 tr. STOCKHOLM.

ROSABRIN

är ett absolut säkert medel mot röd näsa.
Bruksanvisning medf. Endast hos fru
HOLMIN. Lästmakaregatan 8, i p.
STOCKHOLM.

FRU E. HOLMIN, Lästmakaregatan 8, n. b.

Hygienisk ansiktsbehandling, Vibrationsmas-
sage & Elektricitet, Manicure, Fotbehandling,
Handbad för kylda händer.
Tel. Brunk 31 99.

Bomullsklädnigar i afpassade bitar, 8
met., äkta färg, vackra mönster, erhålles till
2,85 st., d:o prima kvalitet, nya, eleganta
mönster, som vanligtvis kosta 50 à 55 öre
met., till 3.20 st. Fraktfritt öfver hela lan-
det vid köp af 10 st. Tillskrif Otto Oskar-
son, G:la Kungsholmsbrogatan 23 A, Stock-
holm.

DAMMSUGARE

demonstreras dagligen kl. 2—4. Va-
sagatan 5. Aktiebolaget Rudolph
Landén. R. 126 95. A. 201 80.

Fil. Dr Anna Ahlströms Läroverk

Nya Elementarskolan för flickor

R. T. 117 55 Kommendörsgatan 29, vid Cirkusplan. Ö. 6 92.

Anmälan om nya lärjungar dagligen 11—1. Gossar beredas till inträde i allm. lä-
roverk. Läroverket har rätt att anställa studentexamen och förbereder till alla linjer.
Anna Ahlström, Fil. Dr.

Nyhet i bokmarknaden:

Hygieniska Ströftåg,

Ny följd. Af Dr HENRIK BERG.
Pris 3 kronor.

Ur innehållet: Bacillskräck. Hem-
mets hygien. Korpulens och sjuklig
fetma. Barnavård. Ältan och engel-
ska sjukan o. s. v., o. s. v.

Fås i bokhandeln samt mot post-
förskott från

Bokförlaget PURITAS, Sthlm.

Parfymier.

Stort och rikhaltigt lager af
de utsökt finaste parfymier från
de förnämsta utländska firmor,
finare och enklare tvålar, kam-
mar, borstar samt finare toalett-
artiklar. Order till landsorten
mot efterkraf.

A. V. Nording,

11 Biblioteksgatan 11
63 Drottninggatan 63

Gynna Dagnys annonsörer!

Värmlands Eda.

Vattenkuranstalt och järnkälla, naturskönt belägen invid nordvästra
stambanan, $\frac{1}{2}$ tim. körtur från Charlottenbergs järnvägsst. i ovanligt
skogrik trakt. 10 timmars resa fr. Stockholms central i direkt vagn. 8
timmars resa från Göteborg via Kil. Bland sjukdomar, för hvilka au-
stalten visat sig särskildt gynnsam, må nämnas: allmän svaghet och kon-
valescenstillstånd, blodbrist, nervösa lidanden, katarrala bröst-, mag- och
tarmåkomor samt reumatiska lidanden. Idealplats äfven för dem,
hvilka söka ro och hvila. Massage. Vanliga och medikamentösa bad,
spec. utm. gyttjebad. Sol- och sandbad. Järnkällans vatten innehåller
2,132 ferrocyanat på 100,000 delar och är lätt digestibelt.

Hel pension fr. 24.50—49 kr. pr vecka. Prospekt gm. Kamrerare-
kontoret. Läkare Dr Alfr. Ternell, Stockholm.

TILL SVERIGES KVINNOR.

DRICKER NI KAFFE?

En onödig fråga menar Ni. Då en annan fråga. Dricker Ni
Karlbergs Specialblandning å 1,60 pr kg? I annat fall bör Ni
från i dag börja med detta kaffe, ty på samma gång det är
billigt är det af synnerligen god kvalitet. Gör ett försök. Ni
blir nöjd.

Kaffet sändes till landsorten mot efterkraf eller postförskott.

K. W. Karlberg, Kontors- och Postadress Idungatan 5.
Butiker: Mästersamuelsg. 11, Döbelnsg. 44, Nerrtullsg. 24,

STOCKHOLM.

KLIPP ANNONSEN!

Innehållsförteckning.

Dagens nummer innehåller:

Systrarna Lindberg. Af *Chanteclair*.

Gift kvinnas äganderätt. Af *B. Roos*.

Östbergiska motionen inför riksdagen.

Från världens rösträttsfält. Af *Ellen Wester*.

Social utbildningskurs för unga kvinnor.

På länsförbundsmöte i Vaxholm. Af *A. K.*

Från andra sidan sedt. Bref från Murad Bey till Muley

Ben Hafiz. Uppbrutet af *Lenah*.

J. Hedengren och *E. Beskow*: *Elsa Borg*. Rec. af *F. E.*

Kvinnor som hedersdoktorer.

Bref från Örebro. Af *A. G.*

Notiser.

Föreningsmeddelanden.

Prenumeration å Dagny sker å närmaste postanstalt
eller bokhandel.